

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőn.
A 5. évfolyamra 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: négyhét napos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. helygép. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelteik.
A nyilatkozat cikkei sora után 15 kr. előlegez bevétele mellett a szerkesztőséghez csatlandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Néhány szó a r. k. papi tized-kárpótlás kiosztása alkalmából.

II.

Az érdeklődő, vagy ha úgy tetszik, kíváncsiabb közönség már is kellőleg értesült azon megfogható előnyök mennyiségéről, az az azon kamat-hátraléki összegekről, melyek ez uttal némely plebániák s testületek részébe jutnak. Ehez képest mi is némely helyiség eb- mely nyereségének összegéről értesültünk, melyeket, midőn tárgyunk érdemében részle- tesen is megkivánnunk nevezni, azt nem va- lamely ellenőrzési szempontból tesszük, mely amugy is a nagy közönség élénk figyelem- megtartása mellett előttünk fölöslegesnek tűnik fel, hanem inkább azért, hogy ezáltal szem- betűnőbb alkalmunk legyen, némely segélyt igénylő közszéla világosabban rámutathatni.

Először is a mltos káptalan az, mely 14,000 forintnyi kamathátraléknál többet ka- pott. Nem jogosíthatjuk föl magunkat e nagy- tekinetű testület vagyoni állását akár bírá- gatni, akár annak kezelésére nézve irány- adással lépni fel. Mi inkább azon mind a két köztársaságra nézve érdekekben is ősz és tiszteltemélt káptalani tagokhoz csak mint szerény kérelmezők fordulunk ezen alkalom- ból, midőn különben is kellően ellátott va- gyoni méltóságos állásuk tetemes összegekkel gyarapodott. Ha valaha, most tudná egyhá- zuink és bazánk háladosan méltányolni azon nagylelkű és bőkezű eljárást, mely például egy Haynaldnak, a közügyek e pártatlan Mac- cenásának elszállta után az ő jötevői szere- pének a mltos káptalan által történhető fel- fogása és nemcsak tovább-vitelében állana! Ott van például a csik-somlyói főgymnasium, mel- lyet a volt kegyes püspök lelke teremté, még egy teljes gymnasiumhoz mindig hiányos nemzeti alapjával. Haynald, mint e lapok 125. száma is arról háladosan lelkesedéssel emlékezik, előre befizette minden számitás- szerinti 10 ezerre a tizenegyedik czeret; mindamellett az alap kiegészítve nincs; az ígéretet tett testületek és községek vagy nem képesek fizetni, vagy és főleg a még mindig csonkán álló iskola iránt nincsenek kellőleg lelkesülve; és így újabb pártfogolás és jöte- temény nélkül, főképp miután e kedvez- eszméjű iskola a nagy Haynaldot elveszté, azon szomorú kilátással áll szemközt, hogy a serdülő székef nemzedék, székef törzs sar- ja, s Attila méltó utódai maradéknak tud- mányos felvirágzására dicsőn kezdeményeztet ezen panteonnak, mint főiskolának fűm- radása kérdéssé tétecsék. Épen azért megbo- csátható, ha ezen nem legkedvezőbb közál- lopotra minden állhatatosan jóbuzgalmu honpol- gár, kiválólag pedig a mltos káptalan tett- leges jóakaratu figyelmét fölhívni bátrak va- gyunk.

Másodszor e dízma-kárpótlási kamathá- tralékokra nézve a vajda hunyadi ferencz- rendi szerzetesek jöhetnek tekintet alá, kik jelenben csaknem 20,000 forintot kapnak. Va- lóban gyönyörű összeg, különösen oly embe- reknek, kik állásukhoz képest, eltekintve ün- nepélyes szegénységi fogadalmuktól, eddig is kellőleg megélték. Igaz, hogy eredetileg vala- mennyi szerzetes-rend, különösen az ugye- vezett koldulók, nem annyira önmagukért, melyek nélkülözött természetűek voltak, mint inkább magasztos közügyek (templomok, is- kolák, ápolók) végett adományoztattak volt. Igényelhetni e azonban ezt mostani szerze- seinktől, kiknél a más idők kifűzte ezelt a magán érdekek annyira háttérbe tolták: kér- dés marad. Annyi általában tény, hogy azon egyházközségek, melyek szerzetesekkel vol-

tak s vannak ellátva, mint csaknem egészen a hunyadmegyei egyházközség, mind vallás- mind iskolai tekintetben az elhagyatottság- nak kiáltó színeit mutatják. Lehet ugyan, hogy e plebániák nem a leggazdagabbak; de figye- lembe veendő, hogy a tisztelt atyák plebániá- juk mellett egyszersmind mindig valamely alapítványos kolostornak vagy residentának tagjai; meg az is, hogy mi sem vagyunk szerénytelenek, az anyagi ellátásokhoz nem arányuló eredményeket kívánni. Mikép fogják a vajda-hunyadi szerzetesek eme szép össze- get hasznosítani, mely kisebb mértékben ne- kik ezutáni években is kijutand, azt mi nem tudjuk. Egy kis jószándékú tanácsosla tud- nánk szolgálni, azt mondanánk: vegyék tekint- tetbe a bár kezelésük alatt álló parochialis iskolákat! E hazában sehol a magyar faj sem vallási, sem nemzeti-ségi tekintetben érke- nyebb vereséget nem szenvedett, mint a nagy Hunyadmegyében. Kik voltak ennek mind ka- tholikus, mind protestans részről tevőleges, vagy nemleges okai: nem feszegetem. A ne- mes gróf Kun Kocsárd prot. részről sok mu- lasztást igyekszik helyrehozni, s a nemzet megmentésében már is lélekemelő eredménye- ket mutat fel. Történet e katolikus részről is ebbeli aránylagos törekvés? Hallgatva felel az általános pangás. A ker. műveltség sok hálával tartozik az egyházi rendek kitűnő működéséért s lángbuzgalmukért, melyeket egyház- s a társadalomra nézve kifejtettek. Azonban az idők megkezdették sz. Ferencz fiait is viselni: a nyomatékos közrehatást és példaváti építést kifelé, s a testvériséget be- lölről, igénytelen felvisszavonulást, melynélfog- va az illetők tulajdonképen sem a kolostor- ban, sem a társadalomban nincsenek, és ma- gánérdekek váltották fel. Kivánhatjuk-e ily körülmények közt, hogy, ha nem gyarapitta- tik, legalább a dicső ösök által szentelt di- csőség és név az utódok által föntartassék? Azt gondolhatja valaki tán, hogy a dologdok illetén nem leggyöngédebb fötlegetése az illető szerzetes rendek rövidségét s népszerű- lenítését szándékolja? Ne higgyétek; a bá- rók iránti apathia s igénytelenség az, mely őket megöli. Mi igényekkel lépünk föl e tár- sulatok iránt, s e képpen legalább létezésük alapját s célját e realistikus időkben is elis- merjük. Ne feledjék ezt önmaguk a szerzete- sek is, s igyekezzenek minden lehető alkalmat megragadni arra nézve, hogy önmagokat az egyház és haza irányában szükségessé- nek tüntethessék fel. Ha például a vajda-hunyadi convent javadalmának, illetőleg most kapott tekintélyes pénzösszegének egy részét állandó alapokba fektetné s közszélok által kamatoz- tatná, egyház és hon egyaránt fogna irányá- ba, mint szükséges és fizikailag is jótékony tényező iránt leköteltetnénk.

Továbbá megemlítendő a dévai alvinczi Capistranról nevezett szerzetesek, kik 12,000- nál több dízma kárpótlási kamathátralékban részesültek. Rájok nézve is éppen azt lehet és kell ismételnünk, a mit Vajda-Hunyadra néz- ve megjegyeztünk. Déva eddig is s még in- kább a nagyvilágali összeköttetése után ne- vezetes pontja volt s lesz a hunyadmegyei vallási és nemzeti művelődésnek. Mi becüle- tes szándékkal csak azt nyilatkoztatjuk, hogy e szerzetesek is az idők szellemének jobb és elfogadhatóbb intéseit megértve, tegyék a vallási és tudományi fejlődés pályáján magokat szükségessékké, nehogy a követelőbb század által jogszerűleg elsodortassanak.

Alvincz a dévai kárpótlásból részesül. Al- vincznek a vasut alkalmából minden tekintet- ben óriási jövője van. Benne minden féle té- nyezőnek emelkednie kell. A világforgalmi

állomásoknak, nyugpontoknak, minő Alvincz is leendő, mind vallási, mind nemzeti és tár- sadalmi tekintetben valódi jelleg- és jellemre kell emelkednie; mert különben az áradat nem jellemezhető vegyragadvánnyá fogná si- lánnyitani. Alvincz egyébiránt a mennyiben bi- réből is ismerhetem, már is nem kevésbé hir- hedt város. Vallásilag közönyös, társadalmi- lag zilált, nemzeti-ségiileg eddig meglehető- sen, már ebbeli ön-udatát is folytonosan vesztő, valódi műveltségileg pedig szerényfoku helyi- ség. A jámbor sajo-ládi prior, a később oly nagygyá, híressé vált frater György (Marti- nuzzi), alig ha szegényen nem tekint a ma- gasból ezen híres fészke. E helyen a ka- tholicismus befolyása dacára minden törté- neti multnak és jognak nagyon szerény egy pár capistranus, vagy bolgarita szerzetes áll az egész vallás, oktatástügy és jó példa által vezetendő társadalom élén. Tudjuk, hogy e szerzetesek a fehérvári várban volt kolostoruk- ért kaptak a fiskustól 12,000 frtot; azt is tudjuk, hogy a halhatatlan emlékt és nagy- lelkű püspök Haynald az alvinczi belső iskola számára 1000 frtot adományozott volt; szo- moru azonban; ily állapotokkal szemben ér- testülünk, hogy az alvinczi elemi iskola anyaglag ugy, mint szellemi kezelés tekin- tetében silányoscskán áll s a katolikus gyer- mekek szülői is jobbnak látják gyermekeiket a több sikert tanusítottó reformatus rector ur- hoz küldeni! Ne ámsituk magunkat uraim! az egyház és haza, szóval a nagy öntudatra ébredt emberiség minden tényezőitől megfelelő eredményt kíván, a csupán fogyasztó és tét- fogláló, vagy nyugalmasan szemlélődő eleme- ket nem kezdi megfűteni magában. Korunk nagy czélok felé tör, vagy legalább nem szü- nik meg azokat affectálni. A társadalom min- den állapotának és rétegének osztozni kell ama törekvésben; résen kell állania emez irányra nézve.

Megemlítem még Szász-Sebest, a mely mintegy 5,000 frtnyi kamathátralékot kapott. Igen megfelelő, sőt szükséges törekvés, hogy oly helyeken, melyek más fajilag és vallás- felekezetiileg oly kihívó állást foglalnak el, ugymint éppen Szász-Sebes, Szász-Város, Medgyes stb. a katolicismus is mennél arány- lagosabb tekintélyes és befolyásos állást viv- jon ki. Ezt az általában ily helyeken állomá- sozó barátoknak még maguk érdekében is legkevésbé szabad feledniük.

Ezt mondhatom Szerdahelyre nézve is, mely 9,000-nyi kamathátralékban részesül.

Továbbá Csicsó-Keresztur illetőleg, mely 5,400 forintnyi összeget kapott. E pénzt a ko- lozsvári minoriták fogják kapni. Igen termé- szetes, mert ők kezelték eme lelkeszséget, meg pedig ugy hiszszük, hogy elég jól. Ki- vánatos volt s lesz ezután is, hogy e haza- beli tisztelt minorita atyák azon meggyőző- dében létezzenek és működjenek, hogy szt. Ferencz kisebb testvérei szellemi nagyok sze- rény fogadalmak mellett is lehetnek, s kell is lenniök egy néhai Birónak, egy Szakási- nak példájára. Az egyház és haza megvárja tőlök, hogy ne csak szám, hanem valódi hasz- nos tényezők legyenek.

A tordai papság kap 14,600 forintnyi ka- mathátralékot. Gyönyörű összeg, még egy szép tüke is válhatnék belőle. E gondolatból ösztönelt oh-jtanók, hogy e javulás folytán a régi tekintélyes papi állomás s egy második pappal is ellátott tordai kath. iskola gyöke- resen reorganizáltatnék.

Katonát szintén meg kell említenem, hol a plebános, ki eddig is jómódu ember, és híres ökörtényésztséről volt nevezetes, 8,000 forintnyi összeget kapott; így Vizakna, Bor-

bánd s más papi állomások, melyekre nézve megáltalában ismételjük, hogy böles belátá- suk, de egyszersmind az egyház és hon köz- igényei szerint kamatoztassák ugy pénzüket, a mint szerényebb s eddig is több-kisebb ki- telhetőséggel fedezett állapotuk a nagyobbára pangó népiszkolai ügyek, az egyház és haza nemcsak közszéla az emberiség valódiabb s köz- érdekűbb szempontjaiból ohajtják, kívánják és igénylik.

M. F.

Pest, nov. 3.

Ne csodálkozzék a kedves olvasó, hogy egy kávéházról kezdjek írni, mert ez az egyet- len hely, hol e mindennap növekedő, fejlődő, pezsgő Pest városában a közéletnek egy, egy kis árnyalatát észre lehet venni. S hogy éppen a Kamon kávéházat választam, ennek egyik oka, hogy ez egyike Pest legelő- kelőbb és legilegedelmesebb kávéházainak, s a másik ok az, hogy vendégeinek nagy részét az erdélyi ifjak s azokat látni ohajtot ismerő- sük képezik. Mielőtt azonban tovább mennék, megmondom, minő hely ez a mi kávéházunk. Van benne 4 biliard (teke) asztal, van vagy 10-15 sakkasztal, egy pár dominó, van min- den magyar, (még az erdélyiek is), sok né- met, két francia és egy angol hirlap. Fog- lalkozás szerint ide járnak azon irodalmi em- berek, kik egyáltalában kávéházba mennek, művészek, jogászok, fiatal ügyvédek, orvosok s még más ezekkel ismeretségben levő vagy fraterizáló vendégek. Legtöbb közülük na- ponta kétszer meg oda reggel 7 órától 9 óráig; ekkor leginkább mély csend van, ha- bár sokan vannak, mert általában hirlap ol- vasás van: mindenki issza tejt, kávéját, cso- koladéját s figyelmesen olvas; ezután 12 fe- léig legtöbbször igen kevés ember van, de annál több 1 órától 3-ig; fekete kávé isznak és füstölnek keményen, s a biliard hatalmasan csattog; este 6 órától ismét sok az ember egész kilenczóra, s néha tovább is. Kis aszta- leg körül foly a beszélgetés politikáról, szia- házról, a városi dolgokról, a lapokról, foly a kritika mint az áviz, írókról, színészekről, újonnan megjelent munkákról; egyik asztalnál beszélgetnek a szeptemberi szerződésekről, má- sik asztalnál azt mondják, hogy Schmerling ur pártja és állása újra megszilárdult a gróf Rechberg eltávolítása által; a harmadik asz- talnál szidják a Szigligeti Nadányját, míg a másik örvend, hogy Radnóthfai intendansnak maradt. Beszélk, hogy megérkezett Deák Ferencz s jó kedvű és vidám, mint mind- örökké, s hogy hát ki lesz az academia tit- kára, mióta Arany féligmeddig tiltakozott az ő candidatioja ellen, azóta csak Csengerit egyedül vagy legfeljebb még Hunfalvit emle- getik. Jegyzőknék pedig Gregust, Gyulait kombinálják. Míg ha csak egyet fordulunk, már a betegségéből felüdült új anyáról, a győ- nyűrt Markovics Ilkáról, a közönség kedvező énekcsőjéről s az ifjuság egyik eszményké- péről beszélnek; folytatják Felekínél s aztán a farsangra, a redout épületre térnek, hol már a télen táncolni akarunk; dicsérik az acade- mia új épületének nagyszerűségét stb. stb. De ime érkeznek az esti lapok és csattoghat a biliard, beszélhetnek a világ legszebb asz- szonyairól, mert a politikusok azért végig ro- hannak a friss sorokon s bámulva bámulják, hogy Mensdorf Ponilly mennyire szíven hor- dozza Magyarországot sorsát, azt beszélk ugyanis, hogy azon condition sine qua non lépett a ministeriumba, hogy Magyarország integritás és önállósága sértetlenül fentartas- sék; de ha ezt hangosan kiabálták, ellenke- zőleg a hang egészen susogóvá lett, midőn arról beszéltek, hogy Turinban az ellenzék ezen tételt akarja (?) vitatni:

Olaszország fővárosa csak Róma! Mondom e szavaknál elcsendesül a politikus sereg, sohajtoz, egymásra tekintet s fejüket mély bölcseességgel bolintgatják hol jobbra, hol balra.

Igy, így kedves olvasóm így telik az idő a Kamon kávéházában, s ilyenforma dol- gokat forgat fejében a tüzvértű fiatalok és Erdély nagy reményű fia, kik szilárdok mint a kőszikla és hűek miként a reményesség, nagyra, nemesre törek s méltók a névre, hogy a bérczek sásai!

Más közéletünk nincs, mert hiszen a nemzetikör nem tartott gyűlést, mert nem jött össze elég tag, s az emberek egymástól oly izoláltak élnek, mintha mind megannyi pokoli mélység választaná el egymástól. De majd ha eljön a tavasz s meghozza azt az óhajta várt országgyűlést, lesz akkor majd érdek, a mi összehozza a kicsinyeket és nagyokat, s megmutassa a most láthatlan s nem észlelhető együtt tartás óriási erejét köztársaságunk. Eddig egy tény sincs, mi azt mutatná, hogy a gyűlés sikeresebb leendő, mint az 1861-diki, de legalább akkor nem csak a kávé, hanem az országházi is ezíkelhetünk. Addig azonban fogadjunk szívesen kedves olvasóim, ha kevésbé fontos tárgyról írogathat is a rendes levelező.

A Kolozsvárti székelő cs. kir. megerősített nyert erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulat lényege.

A fenebbi cím alatt a társulat következő értesítést küldött szét:

A külön vált erők — habár, magukban véve, gyakran jelentékenyek — bizonyos, nemcsak a jelenre vonatkozó, hanem a jövőre is állandóan kiható eredményt föl nem mutathatnak; míg ellenben, a magukban véve, jelentékelnek mondható erők, egy közös célra egyesítve, bizonyos — ez a legfőbb — és bámulatos eredményt képesek kifejezni. Láthatni: hogy egyesek ereje, magára hagyva, a sors csapásának könnyen áldozatul esik, míg, erővel egyesülve, az emberi tehetséget majdnem meghaladó eredményre vezet ugyanarra, hogy a balsors legsúlyosabb csapásai is, melyek alatt egyesek tönkretesznek, az erőknek egy közös célra központozása — ide vonatkozólag kölcsönös segítség — így a csapás súlyának aránylagos megoszása — által, a sulytökre nézve alig érezhetővé, csaknem hatástalanokká lesznek.

A különvált, és magukra véve jelentékelnek mondható erők egyesítését tűzte céljává az erdélyi jég- és tűzkármentő társulat, melynek teljesen egyenlő jogú és kötelezettségteljes tagjai egymásnak kölcsönösen segélyt és oltalmat nyújtanak azon esetben, ha egyesek előre nem látható véletlen csapás és szerencsétlenség sújtáná. Ha a társulat tagjai közül bármelyiknek kára van, azt a tagok biztosításai aránya szerint, magok között, együttesen felosztva, testvéri készséggel közösen hordozzák. Ennélfogva, minél tagasabb a társulat köre, minél nagyobb számmal járunk ahhoz biztosítók, annál kisebb részlet jut egyes tagra a kárterhelésből, s annál nagyobb osztalék-részlet az előre letett díjbefizetésekből.

Csatlakozhatik e társulathoz minden időben, és tetszés szerinti időtartamra, mindaz, a ki előre nem látott, esetbe valószínűsége nézve oltalmat és kárterítést kíván nyerni; és pedig egy, az ügyünk által ingyen kiszolgáltatandó s az arra vonatkozó körülményeket a rovatokba igazsághíven be- és aláírt nyilatkozatján átadása által és a biztosítás tartama első díj előleges befizetése mellett.

A ki e társulathoz csatlakozik, az annak nemcsak biztosított, hanem egyszersmind biztosító tagja is; minden egyes tag kezkesedik mindenikért, valamint mindnyáján, azaz a társulati tagok összessége, minden egyesért. Az aránylagos díjnak előlegesen történt befizetése által jogosítottak a tagok — mint biztosítottak — az előre nem látott, véletlen szerencsétlenség esetében, szabályszerűen kárterítéshez; azonban, egyszersmind mint biztosítók, felvállalják az összes tagtársak irányában azon kölcsönös kötelezettséget, hogy: ne csak az évenkénti előleges rendes díjbefizetésre támaszkodva, oltalmazzák káresemények egymást, hanem a rendkívüli szerencsétlenségek bekövetkeztében is, ha az illető évi díjösszeg, szabályszerűen különböző tartalékaival együttesen is a kellő fedezetre teljesen elégséges nem volna, még a hátralévő szükségletet, — emmagunk kölcsönös teljes biztonságát végett — és pedig utólagosan, a biztosítási díjbefizetése aránya szerint, a tagok között felosztva, kiegészítik. Az ily — a biztosítottak által felvállalt — díjpotköltség éppen azon természetű, s azon helyet foglalja el, mint a részvényre alapított, s ez által a biztosítási szakmából tiszlet képező társulatoknál az állítólagosan több millióból álló — s az egyes részvényesek zsebében nyugvó — névszerűen alapított: mindazáltal azon különbséggel, hogy míg kezkesedik, a részvényre alapított társulatok alapítójának jelentősége — mint tényleges kezkesedés — a felvállalható biztosítási kockázatok (risico) nagyságával szemben, hova tovább mindinkább száll, az által, a kölcsönösségre alapított intézet tagjainak — következőleg a biztosított kockázatoknak is — gyarapodása által, a díjpotköltségben rejtejt, s a tagtársak által egymásnak kölcsönösen felajánlott kezkesedések ereje ugyanazon arányban nő, a kötelezettség sulya pedig mindinkább szétoszlik, ugyanarra, hogy még a legrendkívülbb mostoha évi eredmény sem lehet képes egyesire érezhető hatást gyakorolni. És valamint a részvény birtokosok, a részvénytöke alapján nyújtott kezkesedéseket, egyedüli tulajdonosaivá lesznek a biztosítási üzletből kiutódó remélt díjmaradványnak: éppen úgy e hazai kölcsönös intézetnél minden tag, egyszersmind biztosító is levén, tulajdonosa az évi szükséglet meghaladó díjfölöslegnek, melyet szabályszerűen "osztalék" czíme alatt visszakapnak, s ez által azon helyzetbe jutnak, hogy: min-

den biztosított tag, évenként csupán annyival járjon a társulati közpénztárhoz, a mennyi a kiadási szükséglet fűződésére nélkülözhetlen szükséges.

A biztosítás az illető tárgyak minőségéhez képest, a valószínűségi értékig terjed ki; s azok a veszélyesség különböző fokozatai — és a biztosítási idő tartama szerint díjaztatnak. Az évenkénti befizetések képezik a díjtöket, melyből a történt károk fűződnek; a fenmaradott fűlösleg az összes tagok tulajdona. Hogy azonban a rendkívüli balesetek a tagokra közvetlen minél kevésbé súlyosodjanak, és a díjpotköltségesség igénybe vétele a lehetőségig hátrébe szoríttassék, a folyó díjfizetésekből, minden évben, díjmaradványok bagyagnak fenn a következő évre, mely díjmaradványok a mint a szükség kívánja vagy a kárpótlások kiegészítésére, vagy pedig osztalék gyanánti felosztásra, illetőleg a biztosítási díj apasztására alkalmaztatnak; ezenkívül, az előbbeni segélyforrások egyedüli támogatására, s közvetlenül a rendkívüli károk fűződésére — az évi fűlösleg aránylagos részéből, a kölcsönök kamataiból s más apró s rendkívüli jövedelmekből képezve — van a tartaléktöke.

A tagok a biztosítási ügyetlágak szerinti csoportosulást képeznek, s rendesekre és rendkívülre oszlanak. Rendes tagok mind azok, kik az alapítók előjogaiban kívának részesedni, s e társulathoz egymástól folyó 6 évre csatlakoznak; s az illető biztosítási díjt, vagy évenkénti részleteket, vagy pedig az egész időre, aránylagos díjengedély mellett, egyszerre fizetik be. Rendkívüli tagok ellenben azok, kik e társulathoz nem tovább mint egy évi biztosítási tartamra terjedő részvét kötelezettséggel csatlakoznak.

A számadások évenként december utolsó napján zártatnak, s az igazgatóságtól a választmányhoz, s ez által a számadásokat vizsgáló bizottsághoz átvéve, a végbevitelt megvizsgálás után a közgyűlés elé terjesztetnek, mely azok fölött végreveszt határoz.

Az évenkénti összes díjösszegekből, a társulati szükségletek fedezése után kiutódott díjfölöslegnek 40%, a tartaléktökéhez csatolattik; e tartalékhoz esendő részlet azonban hovatovább kevesedik, a mint állása, a szabály szerint meghatározott magasságát elérte, annyira, hogy azután csak 10% számítottik le. A maradvány többi része, mint tiszta díjfölösleg a tagok között oly módon osztatik fel, hogy abból a rendes tagok 70%, a rendkívüli 30%-ig részesednek, s e szerinti aránylagos osztalékfizetést, az illető tagoknál alírt elismervényére, az ügynösök útján, vagy készpénzzel fizetetik ki, vagy pedig a közelebb jövő díjbefizetés alkalmával kész fizetés gyanánt beszámíttatik.

A felmerülő káreseményekből folyó — igazságos — követelések, a szabályszerű bizonyítékok beadása után, illő méltánlattal ellátatnak, kifizetés végett folyóvá tételnek a nélkül, hogy az érdekelteknek, a szabályban kitűzött határidőt bevértük kellene.

A társulat ügyeit saját közgyűlése rendezzi; e gyűlésben, minden biztosított tag szavazatképes, a kezelésről személyes meggyőződést szerezhet, mindenről számadást kérhet, kiegészíti a választmányt, s valamint ezek, úgy a számadást vizsgáló bizottságok ülései nyíltajtóknál tartatnak meg.

A fenebbikből világos, hogy ezen intézet mint tagjainak közös tulajdona, egyesíti magában mindazon előnyöket, melyeket tagjai csak kívánhatnak, a midőn itt a kölcsönösség alapelve nem csak a legnagyobb biztonságot nyújtják egymásnak, hanem a biztosítás is — a befizetett díjjakból fenmaradó, nem a biztosítottaktól egészen különálló idegen részvénybirtokosnak, elnyújt nyújt, hanem a tagok saját érsényébe visszafolyó díjmaradvány által — annál jutányosabbá válhatik, mentől kevesebb fűződendő szükséglete, következőleg kiadása merül fel évenként.

E társulatnál, melynek célját, eljárását, a tagoknak egymás irányában való kölcsönös kötelezettségét kimutattuk, e társulatnál mondjuk, mely a két testvérházában, e nemben, egyetlenség, s mely a föltétlen nyilvánosságnak, létezése óta mindig bódolt és bódol, alakulása óta jelen (1864) évig 5000 tagtárs részesült kárterítésben, mely kárterítés fűződése közel egy millió p. forintnyi összeg kívántatott.

Miután a t. cz. közönség az elmondottakból, e társulat célja- és szellemével megismerkedhetett, alírt ügynösök — hol minden kívántató felvilágosítás is nyerhető — bátorodik a t. cz. közönséget e hazai társulathoz való csatlakozásra annyival inkább felkérni, mivel minden egyes új tag csatlakozása által a kockázatot mindinkább megoszolva, e közhasznú vállalat annál erőteljesebb lesz, s a kívánt biztonság és oltalom lehető legcsekélyebb áldozattal megvalósítása válik lehetségessé.

Az erd. kölcs. jég és tűzkármentő társaság ügynösége.

Hivatalos nyilatkozat.

1275.

A „Kolozsvári Közlöny“ 129-dik számú lapjában maros-ludasi postakézlelő Hancz Pál ur a maros-ludasi gyógyszerár engedélyezése és a gyógyszerészközösség kinevezése iránt a tiszteletnek törvényes és érdektelen hivatalos eljárását elvértve és gyanúsítólág adta. Mellőzve a személyes okot, mely levelező urat ily módon értesítése írására vezethette, adjuk a

TÁRCA.

A JÓSLAT.

BESZÉLY.

Folytatás.

III.

A tunya fegyverszűnetnek véget vetett a német erő oldalbóli fenyegetése, az ellenség Rajnán Düsseldorf mellett átkelése, s Pichegru Mainzban a felső rajnai francia tábor segítségére kiindulása által. Mily örömmel vért Victor szíve a legelső tábor látánál, midőn őt a rögtönzött város-város lófogóval lakóslat fölvette. De reménye és várakozása, az ellenséggel szemben, heves csatában fegyverét s vitézségét megpróbálnia, megüfult; mert azon pillanatban, mikor már a srancia s német hadsereg szemközt állott, azon hadosztály, melynek szolgálat parancsot kapott éjszaki Németország visszavonulásra, a nélkül, hogy egy kardcsapást tettek volna.

Szomorú idő volt minden igazi katonára nézve, kinek szíve hazáját égett, a mindinkább növekedő francia hatalomnak gátot egyáltalán nem vehetni, s biztosan előre láthatni, Németország gyálatát, s az idegenek zsarnokságát. Meglehetősen sebesen haladtak előre, nem annyira az ellenség csapásaitól, mint politikai kitöréstől felvén, s szinte lázasztó volt látnia, hogy egy a legerősebb hadosztályok közül a legelhátróztatott pillanatban száma hivatott, míg dicső szívesége, nagyobb számmal ellenséggel küzdött. Első s másodnap még halottakat egyes ágyúörgéseket, mintha a futókat összehívának s alkalmat akarnának adni, előbbi tetteik helyrehozására; de már másodnap este, midőn a Main vizén áthaladtak, semmi sem volt hallható, s fájdalommal szinte sok szív megpedett, s Victor már annyira volt, hogy többször megszökni szándékozott, hogy az austriai seregnek vállalon szolgálatot, mely sereg ezen hadjáratban legjobban viselte magát.

IV.

Szökjünk át ezeken a szomorú eseményeken, s találkozzunk egy évvel később hűstünkkel, midőn már a francia hatalom nagyságodott, s mikor Victor hadosztálya is újra fegyverbe hivatott. Újra nyugat felé vonultak, de a helyett, hogy a Rajna s Nékár partjához mennének, csak egy védvonalat képeztek a Saale és Werra partjain, mi eléggé bizonyítja mily nagyra terjedt volt a francia hatalom, s mily kis köz volt, mi a németeknek védniük kellett.

Ez alatt Jourdan, Schwabian s Frankonian haladt előre, míg a vitéz Károly hg gátot vetet haladásának, előbb megállt, azután nemcsak megállt, hanem futásra is kényszerít. Az északi német sereg ezen hadjárat tünnyen nézte s csak is gyakorlatokat tett, mitől Victor egy betegsége által megszabadult, a mi igen nagy életérő s elnyomott tettenéből származott látszott; előre nem mutatott semmi veszedelmet, hanem azután a legártalmasabb orvosoknak is dolgot adott. Többek között Gottwalt érezte veszteségét, s a beteg iránti kimondhatatlan szeretetből, naposszant mellett állt, s vele fájlalta itteni henye pusztulását, míg neki a csatamező hányzóra nem intett, s még eddig nem próbálhatta szerencsét. S mikor aztán mindketten az emberi élet tengere mélyébe tekintve mint csillaglan éjbe elmerültek, fájt szíve a betegnek, hogy a jóslónak megcsalta, mert nem egy látható, hanem láthatatlan ellenséges erő lopja elétet vigaszt.

Igy szálla mind mélyebben s veszedelmesebben a halál fátyola feléje, úgy hogy az orvos egy napon elérkezésvénye barátjának megvallá, hogy tudományát végtét érte, s ha egy mennyei szellem Victort az éjjelét meg nem menti, a reggelt nem éri meg.

V.

A felhagyott már haldoklott, szíve ugyan még vert, de pulusa csak grösösön rángódzott, midőn éjjel tájban, azután hogy az orvos és sebész eltávoztak, hallkan felnyílik az ajtó, s egy fátyolosított női alak belép, szendén széttekint, s mint mennyei követ az ágyhoz közeledik. Gottwalt, ki éppen az ágy

mellett térdelve, barátja könnyű kimúlását buzgón imádkozik, a belépő nem vevé észre; de Victor, ki az ajtó felé fordulva volt, utolsó erejét összeszedve párnái közül fölemelkedik, s a nő közelebb intve alig hallhatólag mondá: áldott légy te mennyei szellem, vigy el e siralom völgyéből, akármily szívesen éltem volna még, de mégis kész vagyok elmenni, hanem ha halandó vagy ne kísértés, mert fájdalommat csak ok nélkül hosszabbítanád. Gottwalt is feleszmélt, s látá mint hajlott Victorhoz le a nő, s mint akará mintegy lehetlételét őt éltetni, s új erőre hozni. Neked kedvesem nem szabad meghalnod, mondá érzékeny, színtügy elhaló hangon, neked élned, felgyógyulnod kell. Kimondhatatlan szépen, mintegy dicsőülten leltle az ágy mellett álló székre, egy köteget kebléből kivonván ezt Victor balkarjára csomóitá, azzal a feltelettel, semmi egyebet nem használni, ha Victor felgyógyulását kívánják. Ezalatt Victor vonagolni kezdett, s nem hallá szabadítónoje utolsó szavait, ki is keze hűdegségétől, mint vizsgálta, borzadt. Ezután imádkozva felkelt, s mint szellem, odabagyta a szobát, szeméi könnyesek, de ő hallgatag volt.

Hála neked te áldott béke-angyala, te remény s világosság szülöttje! Kiálta lelkesedve Victor barátja a távozó után, de csak hamar feléledt, bámészkodását szűgyelve mi a halandót félreismerteté, az ajtó felé rohant, ezt felnyitva mit sem látott, s a távozonak senki sem tudá nyomára igazítani.

VI.

Látható változást lehetett a betegben észrevenni, mióta a köteg karját érinté, láznélküli mély álom lepte meg, mi hetek óta nála hiányzott. Örömkönyekkel telt szemmel néla Gottwalt észre, ki Victor ágyától szolgálati idejét kivéve, sohasem távozott, színe időnkénti élénkességét s physical ereje növekedését, úgy hogy az orvos, ki újra megjelent, alig foghatta fel, mily csodálatosan oldódott fel a krízis, mely neké semmi reményt nem nyújtott; Gottwalt a szabadítónojt ki nem jelölte, kinek gyógyításában bízott, s az orvos sem kémlődött, hanem az egészet a természet

ereje működésének vélé; de elég okos is volt a természet útjába nem vágni.

Néhány nap múlva az idegen estefelé újra megjelent, a beteg egészsége alomban talála, min nagyon örvendett, hanem most nem volt oly szellemi, inkább földi; arcvonásain fájdalom tükrözött, mit egészen elnyomni képes nem volt.

Gottwalt alázatos hallgatagsággal fogadta, széket nyújtva barátja ágya mellé, leltüli kéré; s minthogy már halandónak ismeré, valami vallásos ábrándozónak tartá, kit egy titkos eskü Victor oldala mellé vezet, mint-hogy az egész tájék betegsége bírvél telve volt. Hogy szeretet vagy ájtatosság indokai megjelenésének, nem merle bizonyosan meghatározni, s megmaradt hallgatagságában akármily kíváncsi is volt, nehogy őt valamiképp megbántsa. Az idegen élénken kérdészküldött a beteg felől, s főképp arról, hogy megjelenése miképp hatott Victor szellemére, s miképp foglalkozik vele. De midőn hallá, hogy Victor eszméletlen kivált volt, s csak is mint egy szép álomképre emlékezik s közelebbről rá sem gondolt, szép arcát kimondhatatlan fájdalom jellei lepte meg.

Mint először, most újra Victor areza felé hajlott, s láthatólag örvendett ennek könnyebb lélekzetén, s miután Victort megcsókálá, sokkal sáppadtában, mintha ennek egész kóranyagát magába szívta volna, egyenesedék föl, s miután Victor karjáról a köteget levette, Gottwalt feléi könnyed megajátással távoznia akart. De most nem távozhatott kísértetlenül, mert Gottwalt mindenre a mi csak szent, nevére, boldogságára kére, mondaná meg, hogy ki vagy hol lakik, hogy legalább imádságban biztosabban emlékezhessen róla, s hogy tudja: szent e, vagy angyal-e, a ki e csodát barátján véghez vitte. A nő megállt, s fejét esőválya komolyan mondá: Ön most semmit nem halland, de barátja felgyógyul, s majd találkozandnak lelkeink oda fenn, ha burok nélkül is. Kezét szívére téve gyorsan távozt.

(Folytatjuk.)

tény álladékok egy a mint az okirattal hivatalosan áll.

Gyógytárt a királyi főkörmányszék engedélyeztet, s habár a megyei tisztség kételekedt egy gyógyszerésznek maros-ludasoni megélhetésében, ez okból tett ellenvetése után Maros-Ludas vidéke folyamodására, a megyei tisztség elnöke volt az, a ki a folyamodást a királyi főkörmányszékhez ajánlattal felterjesztette, a mire a kívánt gyógytár engedélyezve lön.

Ujon engedélyezett gyógytárnál a gyógyszerész csődj után a pályázók közül nevezetett ki, s mivel M. Ludasnak sem tanácsa, sem más községi képviselője, a falubíró és pár esküttön kívül nincsen, postakézelt Hancz Pál sem falubíró, sem eskütt, hanem szolgálatától fölmentett volt községi jegyző, a tisztség és annak elnöke nem érezte magát hivatva, egy egész vidékre kinevezendő gyógyszerészre nézve Hancz urat kérdeni ki: ha kit talál az állomásra alkalmasnak, hanem kihallgatva a megyei egészségügyi szakosztályt, a pályázók közül kinevezte az országos főorvos által is ajánlott, lejegyzésben bizonyítványokkal ellátott, a gyógyszerész pályán már 26 évet szolgált provisor Tóth József urat, és erről azonnal értesítette a Hancz Pál postakézeltő ur által „keresett” sokkal fiatalabb pályázó S. F. urat, ki, ha más érdemesebb és éltesebb pályázó nincsen — ez értelemben tett ígért szerint — a gyógytár nyitását elzárva nem lesz. Hogy mit ígért postakézeltő Hancz ur S. F.-nek, melynek fogva egy magára többesben és községek nevébeni tekintéllyel S. F.-nek lehetett kártérítése igényei ellen birtalpigal óvatodik, az, mint Hancz ur és S. F. közötti ügy, a tisztség előtt sem beadvány, sem tárgyalva nincsen.

Torda, november 3-án 1864.

Tordamegye tsztségétől.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A Victoria egyet bevezető a szabályok megállapítására tartott gyűlést. Minden kezdet kizáró a vitakozás s sokszor félreértés nehézségeivel. Leginkább ki van téve a vitakozásoknak egy pénzintézet, s azt a Victoria sem kerülhet ki, sőt néha vitakozásait még szenvedélyesebbnek is lehetett nevezni. Mind-ez azonban mit sem vont le az alapító bizottság érdeméből az intézet eddigi sikeréről, sőt az eszméket a vitakozás tüze tisztázta, és a szabályok megalapítása jó sikerrel ment át, s észszerűségük a kevésbé szakértők által is állatható.

Sokan a jelentkezett élénységet pártszendélynek tulajdonítják; mi legkevésbében sem kétkedünk, hogy mindenki megfontolta, miképp itt egy hazai intézet a lakulásától és minden létele mekkora közérdekké vált; és minden érdeklőt arra fog törekedni, hogy a kezdetet a siker eredménye fejezze be mielőbb. Résztvevők, kik ez intézet körén kívüli állnak, elfogulatlanul kívánunk jó szerencsét annak.

— Mind azok öröme, kik annyi ragaszkodó szeretet s tisztelettel viseltettek a helybeli plebánia káplányai. Agoston Károly ur iránt, jelenthetjük, hogy a derék s nagy népszerűségű bíró papot nem veszít el hívei, mert mint halljuk Agoston ur továbbra is megmarad előbbeni állásában.

— A legközelebbi cső napokban is tapasztaltuk, mennyire kényelmetlen a színházi nők közönségekre nézve, hogy a kocsiok éppen a sárba kell leszállani. A színházi orsz. választmány kiközvetíthetné a bejárat előtti kistért, az igazgató pedig kiadhatna házmestereinek egy ukázt, hogy a sárt addig is míg a választmány gondoskodik a kövezetről, naponta eltakarítsa.

— Azon kilencz darab közül, melyet a bírálók előadásra méltóknak találtak; elsőször a „Gröfe vagy báró?” című 3 felvonásos vígjáték kerül színre.

— Haynald Lajos ö cécája utódjaul Fogarasi mellett még Danieliket is emlegetik, ki ez utóbbi időben gyakran mulat Bécsben egyházi ügyekben.

— Ugy látszik minden hamarabb fog megváltozni városunkban, mint szegény ő öreg monostor-utcai óra, mely az idő viszontagságai alatt úgy megvedlett, hogy bizony nem verné meg az Isten azt az embert, a ki tekintetbe véve a város e régi hí színházai nyomorúságát, a télire új ciferblattal ajándékozná meg, mert a régén a számok már felmondták a szolgálatot.

— Janko Vincez közelebről egészen újból felszerelt külső torda-utcai gépgyárat tegnapelőtt este nagy veszély fenyegette. A műhely meggyúlt, s a tűz már a tetőzetre kapott, melyet azonban egy ör rögtön észre vévén, láma dobát veretett, s így a tűzet sikerült elég korán megvenni. A kar nagyon csekély. Janko gépgyára a tavaszszal egyszer már fűdíg égett, de biztosítva volt.

— Ismert költők H o r y F a r k a s „A házi barát” című egy felvonásos vígjátékot végzett be, még pedig jambusokban. Ajánljuk

Follinus ur figyelmébe, annnyival is inkább, mert e vígjátékot már a pesti nemzeti színház is elfogadta.

— Rechberg gróf visszalépésének indokát az „Augsb. Allg. Ztg.” az eddigi felhooztatásból némelyekben eltérőleg adja elő. Szerinte az államminiszter már Ischlben létekor meggyőződött arról, hogy a ministerium politikáján változtatni kell, hogy a reichsrath-tal szemben a kormány állása tartható legyen. Az államminiszter e nézetét többen kollegái közül is oszták, s midőn később a vámerkezlet eredménytelensége, s a szeptemberi egyezmény bekövetkezése, a fentebbi változtatás szükségére felett kétkedni nem lehetett. October hó első hetében tartott egy ministeri tanácsban, Plener ur, ki az „Augsb.” szerint bizonyosan sem a külügyminister ellenfele, sem az államminiszter kebelbarátai közé nem tartozik, egy előterjesztést tett, melyben a kormány külpolitikájának vezetését megtámadta, s a meghiusult pénzügyi operatiók medőségét annak tulajdonította. Rechberg gróf védelmezte a megtámadott vezetéset, s megjegyezte, hogy ezen politika irányja a ministeri tanácsban volt mindig meghatározva, s így a felelősségi teher is közös. Ez utóbbi következtetést a rendöminister magáról elbírta. Egy későbbi ülésben Rechberg gróf késznek nyilatkozott a ministerium által teendő politikai változtatást elfogadni. De ez ajánlat már későn érkezett. A reichsrath összehívásáról szóló patens legfeljebb aláírás alá terjesztett, s ennek aláírása vagy visszautasítása volt a Rechberg gróf és Schmerling lovag miniszterisége közt az elhatározó tény. A patens 21-én aláíratott, s ugyan e napon iratott alá Rechberg gróf fölmentése is. A „Morgen P.” nem érzi magát oly helyzetben, hogy az augsburginak ezen adatait akár kegyességet vállalhatna, akár helyességeket tagadhatna.

— Bécsből írják nekünk: Gróf Forgách kanczellárnak hivatalból fölmentése idejében sok oldalulag említettett egy Bécsben megjelenő, és a magyarországi ó conservatív párt nézeteit személyesítendő magyar lapnak megindítása.

Azon körülmény azonban, hogy a keletkezendő lap szellemi és anyagi pártfogói a lejárt nyári időszak folyamata alatt el voltak szedelve, a terv elhalasztott; a mint azonban értesültem, az említett lapnak megindulása jelenleg már el van határozva és „Unio” cím alatt e hó 14-én, mint a birodalmi tanács megnyitási napján, első száma meg fog jelenni. Szerkesztője gróf Forgách korlátoltsága alatt a „Stürgguy”-nek volt hivatalos bécsi levelezője Ludassy alias Gans lesz.

Végül érdemesnek tartom megemlíteni azon legújabb hírt, hogy az államminiszterium kebeléből egy hivatalos rőpirat fog közrebocsátatni, mely a kormány állását és az államminiszterium bel- és külpolitikájának célját fogja tartalmazni.

A cigány még Bécsben is magyar törvényt követel. A napokban egy cigányné s fia állottak a bécsi törvényszék előtt, rablásával vádolva. Tudtuk nemélt, de csak magyarul akartak beszélni, mert felettük, ugymondák, magyar törvények szerint kell itélni. Ennél fogva tolmács segítségével folyt a tárgyalás. A két cigány becsülete érdekében még megjegyeztük, hogy a törvényszék, a 10 évi börtönt kívánó államügyész ellenére, fölmentette őket.

— Kuza fejedelem nemrég egy rendeletet bocsátott ki, mely szerint csak keresztény vallású idegeneknek engedtetik meg az egyesült ducati fejedelemségekben a földbirtokszerzés. Ennek következtében a nagybaltalmak a porta eszközölése folytán tudtára adták a hospodar-nak, hogy az említett megszorítás teljességgel nem szolgálhat rövidségére azon jogoknak, melyek a Törökországi folyamatban levő alkudozásokban az idegenekre nézve meg fognak állapítani.

— Néhány horvát jogtanuló, mint Bécsből a „M. S.”-nak írják, kormányi segéllyel a bécsi egyetemre küldetett, hogy ott a magyar jogot tanulják. Szó van ugyanis arról, hogy Zágrábban magyar jogi tanszék állitassék fel. A magyar közjogot, mint tudva van, Bécsben Virozil tanár ur adja elő. Különbben az idén mintegy 40 pesti jogász is iratta be magát a bécsi egyetemre, s ezek egyszersmind a Veisz-féle 10 ösztöndíjért folyamodtak, illetőleg ezen díj elnyerhetése végett lettek a bécsi egyetem polgárai.

— Motázás egy bécsi szerkesztőségénél. A „T. A. B.”-nek írják, hogy a „Vaterland” szerkesztőségének helyiségein s a nyomdában négy rendőrhivatalnok felügyelete alatt tartott szigorú motázás oct. 29-kén, s a szerkesztőt és egy szedőt nyomban kihallgatván, ezen kihallgatásról jegyzőkönyvet vettek fel. A „Vaterland”-ban megjelent azon cikkek kizárását kereste a hatóság, melyben számokkal van kifejezve a ministerium legközelebbi költségvetése. E közlemény más lapokban is átvettett a „Vaterland”-ból, s kormánykörökben annál nagyobb felindulást s meglepetést okozott, mivel a pénzügyminister még csak kis idővel ezelőtt terjesztte fel elaboratúráját. Kizárólat nem találtak, a közlő nincsen felfedezve, s hogy mi következményei lehetnek még ezen esetnek, arról semmit se tudhatni.

Második felvilágosítás.

Különös kedvtelés kíváncsítok bozza, hogy valaki magán ügyeit a nagy közönség előtt intézze; ezt teszi velem szemben Andrási István ur, midőn a „Kolozsvári Közlöny” oct. 29-ki számában másodszor ront nekem, nem valamely országos ügy miatt, hanem: mert „önérzetét” általam sértettnek képzeli.

Első felvilágosításom hangját Andrási ur „magasnak” találja; ám legyen! ha ugyan a tényállásnak kötekedése és személyeskedése nélküli egyszerű, rövid elmondása magasnak nevezhető, de bizonyosan az én hangom, Andrási ur támadásainál, egy hajszállal sincsen magasabban tartva. Én a vitát nem kerestem, nem is folytatom, de félre sem állok előre s el nem fűnök, hogy nevemet valaki magán kedvtelésből a közönség elébe huzozolja, bármennyire csodálkozzék is Andrási ur merész-ségében.

Teljesen igaza van A. urnak, hogy sept. 3-án délután a marosvásárhelyi tárlat „tényleg nem volt bezárva”, mert csakugyan: a kules nem volt ráfordítva; s abban is teljesen igaza lehet, hogy midőn benyitott „a teremben több látogató volt” (bizonyosan nem tudom, mert Andrási urat nincsen szerencsém személyesen ismerni) ugyanis:

A tárlat szeptember 2-án bezáratván, 3-án reggel kezdődött azon további kötelesség, hogy a kiállított tárgyak közül: a vendég-természet-tudósok által megvásároltakat följegyezzük, kiadjuk; az erdélyi muzeumnak szántakat hasonlólag jegyezzük mellett becsomagolassuk; a visszakiwantakat haza szállítsuk stb. Fájdalom! hogy ezen közkötelesség teljesítésében a foglalkozó személyzetet az elkésett (többnyire az éppen akkor folyamatban levő országos vásárra gyűlt) látogatók egész nap folytán zavarták és gátolták, az ajtónálól őrszavára semmit sem hallgatva.

Mind ennek dacára az egyszerű akármiként bejuttatott látogatókat egyetlen egy szóval sem utasított vissza senki; akadály nélkül kielégítették dícséretes tudványaikat, hanem az őrt többször megszüntítették kötelessége hanyag teljesítése miatt. Midőn közvetlenül egy ily megszüntítés után az ajtó „egész illedelemmel” újra nyílt s újabb tudnivaló látogatók érkeztek, kiállítottam ki a szomszéd szobából az örök: „minek éreszt ide be ismét mindenféle embert! ez a „mindenféle” pedig könnyen érthetőleg akárcsi, a ki nem tartozik a foglalkozó személyzethez. Az ily rendkívüli módon megsértett város szolgálat ügyét fel fogta Andrási ur s szavaimat magára vette. Ezt teheti, ha kedve tartja; de arra senki fel nem jogosította, hogy nekem a „humánitásból” lezárkékot adjon s én sem folyamodom mostanig még hozzá, hogy megantón: miként kelljen magamat mások irányában viselnem. Mäskor is hasonló körülmények közt ugyanezt fogom tenni: ha Andrási ur mindannyiszor ott lesz is, mindannyiszor megváragszik is érette s mindannyiszor nem fogja „humánus eljárásnak” tartani; mert a kötelesség teljesítése, bár néha kellemetlen s azok itélete szerint, kikkel szemben teljesíteni kell, nem mindig humanus, de mindig dícséretes; jöllehet én magamat nem szoktam dícsérni, A. urára pedig nem szorultam rá.

Végre, hogy A. ur „önérzete” kiengesztelődjék, mitán ugylátszik azt kívánja, tünepélyesen nyilvánítom e lapok t. olvasói előtt, hogy Andrási ur: nincsen és nem is volt „tanári páleázam alatt!...”

Csak azt szeretném már most tudni: mi-féle különös haszna és épülete van ebből az egész feleletésből: akár Andrási urnak, akár nekem, akár mindenkinek a t. közönségnek? Részemről nyilvánítom, hogy Andrási ur irhat ellenem a fenforogó ügyben akár egész tudományos értekezést; adhat ki külön rőpiratot: én egy mákszemnyit sem fogom magamat kisebbitve érezni általa és — egy betűt sem felelek rá *). Kolozsvárt, 1864. nov. 3. an.

Szabó Sámuel, tanár.

Nemzeti színház. Vasárnap nov. 6-án: „A csikos.” vígjáték Szigligetitől. Ez alkalommal a publicum szemelattára történtek a változások, s ha még nem is éppen kötelelt-sen sikerült, de legalább fogalma lehetett annak, ki még efféle nem látott, hogy tulajdonképp miben áll a gépezetek általi könnyítés gyorsaság és időnyerés tekintetében. A sülyesztő felett levő padlázat szétvonása és szűszetazítása sebesen ugyan, de nagy lármával történt, valamint az elsőyedendő asztalok többször idő előtt félig lelestültek, minek okán a kezelők még be nem gyakorlottságába

*) Ezzel e vita lapunkban be van fejezve.

Szerk.

rejlük, s egyszersmind a gépezet is eltűrne egy kevéssel több olajat vagy zsirt. A függőnyök elég gyorsasággal repültek fel, valamint a coulissák szétvonása is, tekintve, hogy a kísérlet első, kielégítő volt. A csikost Odry játsza; úgy látszik, hogy nincsen még elég könnyűsége a conversations darabokban nagy igyekezetet látnunk — ahhoz képest — hogy a dalmítvészek közt mily kevesen vannak, kik ha nem énekelve, de prózában kell hogy megszólaljanak, a mondatokat ne hadarnák vagy valami különös szaggatottsággal ne mondanák; de már népdalai, azok csak tetszettek ám; nemkülönben Szabó Papi szép éneke, ki Rózsit szokott derűtől jó kedvével és szeretettel-méltósággal adá. Albísi, Tóth S. jó alakok. Közönség szép számmal.

Hétfőn, nov. 7-én Dalnoki Róza betegség és a „Csapodár” című új vígjátékra előkészüldések miatt, a „Troubadour” elmaradt és a színház zárva volt.

P. J.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, nov. 2. A királyné ma vette át Aranjoiz mexikói követ megbízó iratait.

Franciaország. Páris, november 3. A kormány egy újabb sürgőnyt küldött Rómába, a melyben a be nem avatkozás elvét különös hangsúllyal emelvén ki, felhívja a szentséket, hogy a nyert két évi időhaladékokat használja fel egy erős kormány allitására. A „Patrie” szerint a pápa azt mondotta, hogy mielőtt felelhetne, meg kell várnia a turini kamarai vitakozások végét.

A „France” Rómából kapott magán közlések alapján egy értezt, hogy a nagy viszázatorkozódás dacára, melyet Rómában a szeptemberi egyezmény iránt tanusitanak, mégis hajlandók azt kedvezőbb szempontból tekinteni, mióta a francia kormány, ama bizonyos értelmezések ellenébe, melyekre az egyezmény Olaszországban talált, oly biztosítást nyújtott a szent széknak, a mely képes minden kétséget cioslatni.

Azt beszélük, hogy Nigra párisi olasz követ most egyelőre szabadsággal, azután pedig véglegesen elhagyja állomása helyét, mivel Eugenia császárné előtt kegyvesztésbe esett.

Clarendon lord az itteni nyilatkozatokkal nagyon megelégedve tért vissza Londonba.

Azt is hiszik, hogy Drouin de Lhuys-tól Latour d' Auvergne herceg fogná a külügyi tárczát átvenni.

A „Temps” a következő új tervet közli a római kérdés megoldására: „Florence végleges székhelye lenne az olasz kormány, Olaszország tényleges fővárosa. Róma lenne a dísz-főváros. A Quirinalban és a Capitoliumban lenne a királynak koronkint szállása, itt történne a kamaráknak minden négy évben tünepélyes megnyitása s itt székelne állandóul valamely legfeljebb törvényszék. A pápa továbbra is souverain maradna, maga körül és magáért tartaná a hatalmak köveit, s több más felsőbb rendű kiváltságokkal lenne felruházva. Egyébiránt megjegyzi az idéztük lap, hogy a diplomatai működések csak akkor fognak e tervre irányulni, ha más megoldásra éppen semmi kilátás nem volna.

Egy olasz lapnak pedig ugyan e kérdést illetőleg azt írják Párisból, hogy a császári kormány, mihelyt legkisebb jelét fogja tapasztalni annak, hogy a római udvar hajlandó alkudozásokba bocsátkozni Olaszországgal való kibékítés végett, kész egy oly tervet hozni javaslatba, mely szerint az olasz királyság kifejezetten lemondana arról az eszméről, hogy Róma fővárosa legyen; másfelől Rómát, területével együtt, szabad városá nyilvánítanak, egy népválasztás után alakítandó senatus kormányzása alatt, s semlegességet és sérthetlenséget a katolikus hatalmak, ideértve Olaszországot is, együttesen biztosítanak.

Olaszország. Turin, nov. 2. Az itteni lapok tudósításai a friauli eseményekről, egymással ellenkezők. Annnyiban majd mind összhangzanak, hogy a kísérletnek nagyobb fontosságot igyekeznek tulajdonítani, mint a mivel valósággal bír. A „Discussione” szerint eredetileg általános felkelés volt határozva octoberre, de később az illető titkos közegek ellenparancsot adtak ki, a mi azonban nem jutott el minden egyes müködei központonra, s így történt aztán a friauli részletes felkelés. A „Pungolo” írja, hogy october 29-kén Bellunótól 15 mérföldnyire a felkelők megtámadtak egy osztrák cs. őrszapatot, mely alkalommal a felkelők 5 halottat, 3 sebesültet, a császáriak 11 halottat és több sebesültet vesztek.

A „Stampa” is emlékszik az oct. 29-diki összehittközésről, de tudósításai egymásnak ellentmondanak. A való ugylátszik az, hogy a felkelők kére akarták keríteni Bellunót, de 200-ból, a kik e végre ki voltak jelelve, csak 80-an jelenvén meg, ezek felhagytak a tervvel, mivel látták, hogy a tulajomó osztrák erő ellen hiába való minden kísérletük. Tűb-

ben hazaindultak, de egyrészek utközben fog-ságba esett; mások a hegyek közé menekültek.

Az „Opinione”-nak jelentik, hogy Tolazzi csapata 20 emberre olvadt le, a kik egy csaknem hozzáférhetlen hegy csúcsán kerestek menhelyet. Mindazok, a kik a Pón átkeltek, hogy a felkelőkhez csatlakozzanak, bátorságot veszítve tértek vissza Ferrarába, miután lehetetlen volt a kísérlet helyére menniük, az osztrák részről felállított erős őrvonal miatt.

A mint több lap írja, a király az államháztartásban annyira szükségessé takarékoskosságot életbevitelére tetlegesen is óhajtván járulni, saját civilist-jéből 3 millió frankot enged el.

A kormány erélyt látszik kifejteni, az udinei kísérletek elésegítői ellenében. Így, több lapot lefoglaltatott azért, hogy közölték ama bizottság kiáltványát, mely a velencei felkelés segélyezése végett alakult. Továbbá a faenzai főnököt elmozdította hivatalától, mivel nem gátolta meg az udinei felkelők érdekében történt népgyűlést.

A „Corr. di Roma” azt állítja, hogy Antonelli bíbornok nem küldött a párisi nunciushoz tiltakozást a sept. 15-i egyezmény ellen. A pápai kormány egészen tartózkodólag viseli magát, semmi olyat nem tévén, a mivel a francia kormányt megsértendé.

Bresciában egy pár nappal ezelőtt több volt garibaldista tiszt gyűlést tartott, a melyben a felett folyt a tanácskozás, hogy vajon elcsúszott-e a friauli felkelők támogatása végett beütközött a velencei területre. A határozat a lett, hogy csak jobb egy ideig még várniok.

Mexiko. Miksa császár sept. 16-dikán a mexikói függetlenségi nyilatkozat évnapján, Dolores de Hidalgo városban ugyanazon helyen, hol 1810. sept. 15- s 16-ka között éjjel Hidalgo lelkes első lökést adott s spányol korona legbecesebb ékszerének elszakasztására, spanyol nyelven következő beszédet tartott:

Mexikoiak! Több mint félszázad telt el, mióta e szerény házból, s egy szerény aggajkairól a függetlenség nagy szótára hallatszott, mely menydörgésszerű viszhangra talált egyik Oceántól a másikig, egész Anahuac-on át, mely előtt a többszázados rabszolgaság s kényuralom elenyészett. Ez a szózat, mely villámként cikázott át az égen, egy nemzet hosszú alomból szabadságra ébresztett föl; azonban mindazt, a mi nagyszerű s a mi tartósságra van szánva, csak fáradság s idő áldozatával lehet megnyerni. A szenvedélyek s harezok számos éve következtek, a függetlenség eszméje már megszületett, de fájda-

lom! az egységé még nem. Testvérek bar-csoztak testvérek ellen; a párt-gyűlölet annak aláadásával fenyegetett, mit szép honunk hő-sei állítottak elő. A háromszintű zászló, gyö-zelmünk e szép jelképe, egyetlen szín, a vér színe által hagyá magát kiszorítottatni. Ekkor honunkhoz távol keletről, s szintén egy dics-teszel háromszintű zászló jelképe alatt, nagy-lekűl segély közeledett; egyik sas a másik-nak a mérsékletesség s törvény útját mutatá ki. Ama magnak, a mit Hidalgo itt vetett el, most diadalmasan kell kicsirázni, s a füg-gletlenséggel s egységgel együtt a jövő a miénk. Oly nép, mely függetlenséget Isten oltalma alatt a szabadságra s törvényre alapítja, s csupán egyetlen akaratral bir, legyőzhetlen, s büszkén emelheti föl fejét. Sasunk, midőn első repülését kísérlé meg, ide s tova téve-dezett; de most, midőn a helyes utat megta-lálta, büszkén emelkedik fel, s vas körmei-vel megfogja a viszály kigyóit; de ha ho-nunk hatalmasan s erősen emelkedik fel a romokból, s ha a világban az őt megillető helyet elfoglalja, nem szabad megfedkez-nünk függetlenségünk napjairól, s ama fér-fiakról, a kik azt számunkra kivívták. Mexi-koiak! éljen a függetlenség, s hőseink em-léke!

Ujabb. Hamburg, nov. 7. A „Fædre-landet” szerint Brastrup kopenhágai főnök Berlinbe ment, hogy a Jütlandból való kivo-nulás siettetése felett alkudozzék. Ratzeburg-ból jelentik: Ma korán reggel indult el Ber-linbe a lauenburgi tartományi küldöttség, Bernstorff Gyldenstern gróftól kísérvé.

— Berlin, nov. 5. A „Kreuzztg” ezt hallja, hogy Schleswig-Holsteinban egy porosz hadosztály maradt. A hercegségek katonai kormányzója valószínűleg Falkenstein tá-bornok fog kinevezeteni.

— Kopenhága, nov. 5. A birodalmi tanácsot a miniszterium a következő tizenet-let nyitotta meg: A háború szerencsétlen er-dménye kemény békefeltételeket kényszerített reánk. A birodalmi tanácstól elvárhatni, hogy azokat resignatioval fogja viselni s szentesi-teni. A király fentartja magának, az alkot-mányban szükségességeknek mutatkozó módosi-tások javaslatba hozását.

— Turin, nov. 5. Új miniszterválságtól tartanak. Ide biztos tudósítás érkezett arról, hogy a friauli mozgalomnak több nap óta vége.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

(283)

Növényi

(1—24)

Matico-befőcskendés (Injection) és Matleo-téhelyek (Capseln), párisi gyógyszerész **GRIMAUTL és TÁRSÁTÓL, rue de la Feuillade, 7 sz.**

B. 886. 12. 2. Új gyógyszer, a peruai Matico-fa leveleiből készítve, a magkiömlés gyors és biztos gyógyítására, a belső részek megszorulása vagy meggyuladása nélkül. Dr. Ricord s a párisi orvosok nagyobb része minden más gyógyszerrel lemondtak e gyógyszer megjelenése óta. A befőcskendés a betegség keletkezésekor alkalmaztatik, a téhelyek pedig minden koros vagy avult esetekben használatnak, a melyek t. i. a copahü, cubebae és más érz alapon készült befőcskendések használatára nem akartak szünni.

Raktár van az osztrák birodalom minden nagyobb városai gyógyszerházaiban.

(268)

(10—12)

BALÁZS BOLDIZSÁR BUNDA-RAKTÁRA.

A TANÁCSHÁZ MELLETT 3-dik szám.

A hol is mindennemű férfi és női utazó és városi BUNDÁK talál-tatnak jutányos árak mellett.

Valamint becses megrendelések pontos teljesítésére vállalkozik fennirt.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt

Megjelent s már kapható!

Kolozsvári nagy Naptár

1865-dik évre.

Szerkesztette K. PAPP MIKLÓS.

Ára 1 frt o. ért.

Bekötési-táblák

Vörösmarty munkáihoz! 8 tábla, vörös, lila, és barna-vászonba, gyönyörű arany-nyomással. Ára 3 frt 60 kr.

50 nyitány.

a legelső Zeneszerzőktől.

Zongorára két kézre. Egykötetbe. Ára 3 frt.

Józsika Miklós legújabb regénye.

Várt leány, varát nyer.

Történeti regény. 3 kötet 3 frt.

Az Általános POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV,

mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legújabb időig megjelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és utasító jegyze-tekkel ellátva.

Irtá Hilibi HALLER KÁROLY,

a kolozsvári kir. jogakademián az által. polg. törvénykönyv, váltó- és kereske-delmijog, csöndrendtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az igazságügyi elmél. államvizsgálati bizottságnak tagja.

Első füzet. Egy füzet ára 1 frt 80 kr oszt. értékben.

Ingyen tanító francia nyelv-mester. A francia nyelvet szinty könnyen, mint alaposan megtanulni kívánó magyar ifjaknak ajánlja Brassai Sámuel. I. rész. Az alap- és bővi-telt egyszerű mondat. (A Kékkönyvtár XIV. füzeté.) Ára 1 frt 60 kr.

(121) 10/11 (8—12)

Részletekben fizetendő

Sors-jegyek és igérvények kaphatók:

Mayer A. és Társa bank- és váltóüzletében.

Bécs, Stock im Eisenplatz, Ecke den Seilengasse.

Leveleket bérmentve kérjük küldeni.

(Bélyegmentesített.)

(270)

(3—*)

Az erdélyi kölesönös JÉG- és TŰZKÁRMENTŐ társulat Kolozsvárt.

E 20—30 ezer tagra gyarapodott, jelenleg évesint már 15 millió biztosított tőkét meghaladó társulat emberbarátias közhasznú törekvését, s a jelen kifejlődését tekintve, szabadságot veszen magának alóli igazgatóság ezennel a t. cz. közönség e társulat iránti figyelmét tiszteltetlejesen ujabb felkérni, anynyival inkább, mivel e társulat tagjainak, kik ugyanazon személyben biztosítók és biztosítottak, egyesegyedüli céljuk az, hogy egyesek közt eshető véletlen és előre nem látott elemi károsodást, tagjai mentől nagyobbra kiterjedt sokasága között szétosztva, a lehetőségig hatálytalanná tegyék; s e végett mentől többben részesednek vagyonuk biztosításával e társulatnál, annál inkább gyarapodik a közös célra törekvő erő; de egyszersmind az egyesek által hordozandó kölesönös kötelezettség is annál inkább mego-zolván, lehetővé teendő: hogy a legeskevényebb biztosítási díjakkal lesz al-kalmazható, a midőn itt a tagok, a közös pénztárhoz járulni csak anynyi biztosításérti díj-részellettel kötelesek, a mennyi a társulatnak káresetei fődözésére és ön fenntartására szük-séges, mint ezt már eddig is a lefolyt évek kedvező irányára szerint különözöző időszakokban tagjaink a befizetett díjból „osztalék” czime alatti 24—64% is történt részesedésük által s így a legjutányosbágot is tényleg tapasztalák.

A mint a társulati részvét, következőleg a biz/ositott tömeg gyarapodik, épp ugy a tagok egymásnak kölesönösen nyújtott kezességük is (minden 13—14 millión 1 millió) fokozatosan nő, ennél fogva e társulat bármint más alapokon levők között, aránylag, nem-csak hogy a legnagyobb garantiával bir, hanem egyszersmind minden az ügyfolyamból eredő haszon vagy nyereség csakis a biztosított tagok sajátja.

Mint kölesönöz intézet is 1856 óta, részint a gondjaira bizott „letétemények” gyümöl-csötetése által magát e társulat közérdekűvé tette, a mennyiben az a felmerülő káresetek rovása nélkül tanácsos és lehetséges volt. Ilyképpen is eddigelé a társulat területén, jelesen a két testvérmagyar-hazában 843 tagjának szolgált támpontul, kik egyszersmind azon meg-nyugvást is szerették maguknak, hgy rendszeren a rövid időszakra kivehető tőkékérti kamat-juk saját önérdékük emelésére, a tartalék gyarapodására, nempedig idegen ezülu tözserkdök hasznára fordították.

Minden igazságos, szabályszerinti alapon felmerülő kárkövetelés illő, méltányló eljárásban részesülvén, épp oly gyorsan és minden hátrány nélkül egyenlítettett és egyen-lítettik ki, mint bármely más, csak névszerinti milliókból álló alaptőkével ellátott, rész-vénytársulatnál szokásos.

E bazi, és nemere nézve csak egymagára álló, meg nem ingathatott társulatunkhoz csatlakozni, valamint bármely szük-séges felvilágosításokat szerezni lehet e társulat ország-szerte felállított ügynökségei által.

Cs. kir. m. erdélyi kölesönös jég- és tűzkármentő társaság IGAZGATÓSÁGA, Kolozsvárt. oct. 15. 1864.

A társulat ügynökségei Erdélyben:

Abrudbányán: Árkosy Károly.	Gy.-Szt.-Miklósnak: Száva Gerő.	Nagy-Borosnyón: Konya Sándor.
Adámonos: Kovács Károly.	Gidófalván: Vajna Károly.	Nagy-Enyedén: Czirner József.
Al-Csernatonban: Farkas Pál.	Harsztoson: Székely Elek.	Nagy-Galamfalván: Hegyi István.
Al-Siményfalván: Marossy János.	Hátszegén: Ehrenleitzberger Péter.	Nyárad-Szeredán: Csörgő József.
Arokalyán: Klein János.	Hidvégen: Nagy Sándor.	Naszódon: Mihály József.
Balázsfalván: Dániel Ödön.	Hidalmáson: Hatfaludy Albert.	Nyitódón: Benkő Napoleon.
Balmaztelken: Fejér Mihály.	Hom.-szt.-Pálon: Farczadi Sándor.	Oláh-Topliczán: Valtér Mihály.
Baróthon: Gergely Ferencz.	Ilyefalván: Gál István.	Ördögkúton: Ince József.
Bánly-Hunyadon: Zakariás Kristóf.	Karczfalván: Lukács István.	Pánczéleschen: Farkas János.
Bálványos-Váralján: Csizsár László.	Károly-Fehérvárt: Dergán József.	Parajdon: Lázár Antal.
Bereczken: Fejér János.	K.-Ujfaluban: Bocskor Károly.	Polyánban: Füllöp Péter.
Bethlenben: Csűrös József.	Kékesen: Sepsi Mihály.	Radnóthon: Komáromy György.
Bözödön: Árkosy Mózes.	Kentelken: Vályi Elek.	Száván: Kovács Zsigmond.
Brassóban: Poppovits T. B.	Kerzen: Pindur Ferencz.	Szászvároson: Lészai János.
Bükkösön: Keszegh Samu.	K.-Vásárhelyt: Kovács Dániel.	Szász-Máthén: Nagy Mihály.
Csáki-Gorbón: Holtzer József.	Kolozson: Veres Sándor.	Szász-Sebesen: Simon György.
Csik-Bánkfalván: Madár Antal.	Kovácsán: Deák Dániel.	Sz.-Régenben: Atzner János özvegye.
Csik-Taploczán: Lázár Dénes.	Krizsán: Szermerjai Károly.	Széken: Mihály Endre.
Cs.-O.-Tusnádon: János Páter.	Maksán: Jancsó Ferencz.	Szederjesen: Sándor Lajos.
Dálnokon: Kovács Károly.	Márkosfalván: Kocsis Károly.	Sz.-Abrahámban: Lőrinczi Mihály.
Dézsen: Keresztés Nándor.	Martofalván: Simó Sándor.	Székel-Kocsárdon: Siklósi Ferencz.
Déván: Baló Benjámín.	Mező-Rándon: Szekeres László.	Szék.-Keresztúron: Kádbé Antal.
Dobán: Lázár Lajos.	M.-Fülpezőn: Zilineky Pál.	S.-Szt.-Györgyön: Barthos Domokos.
Dobrán: Hodor Károly.	M.-Gy.-Monostoron: Hory Farkas.	Székel-Udvarhelyt: Beczasi Manó.
E.-Sz.-Györgyön: László Gergely.	M.-Ilyén: Fekete György.	Tekébe: Riemer Mihály.
Ersékbethvároson: Tamásy János.	M.-Ludason: Nyerges Ferencz.	Th. sz.-Györgyön: Ifj. Thorotzkai Sándor.
Esztereken: Kiss Ferencz.	M.-Péterlakán: Benkő János.	Tordán: Vélcs György.
Felvinczen: Magyari Pál.	M.-Solymoson: Bogdán Mózes.	Tövisen: Márton Ferencz.
Fogarasán: Nehrer Sámuel.	M.-Ujfaluban: Boér Bálint.	Uj-Székelén: Buzogány Elek.
Futásfalván: Hajdu Albert.	M.-Ugrán: Ifj. Kiss János.	Uj-Vinczen: Butyka Dani.
Gyaluba: Kónya András.	M.-Vásárhelyt: Czecz Miklós.	Uzonban: Vajna Tamás.
Gagyban: Ádám Dénes.	Medgyesen: Kapp Ferencz.	Vaján: Cseke József.
Gyeresen: Károlyi István.	M.-Szilváson: Mihály István.	Vizkán: Timár Károly.
Gerenden: Hegedűs Lajos.	Miriszlón: Sándor János.	Zagonban: Demeter Samu.
Gelenczén: Bodor Ferencz.	Mocson: Veress Mihály.	

(280)

Haszonbéri hirdetés.

(3—3)

Báró Wesselenyi Farkas ő mltának moci tagositott birtoka, mely áll 1572 hold és 615 □ öl szántó, kaszálló és legelőből; 8 hold 1035 □ öl mivelés alatt lévő szőlőből, lakó házakkal, s gazdasági épületekkel ellátott belsőből, a korcsmárlási jog-gal és évenként tartatni szokott négy országos vásár jövedelmével, haszonbérbe adandó, a jövő 1865 év apr. 24-kétől kezdve 6 évre. A feltételek iránt értekezhetni Ha-dadban a tulajdonos báró urral, és Kolozsvárt a belsőkirály utcában, a 17-dik szám alatti háznál.

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)